

प. स.

मिति २०८०।।४।।

श्री वार्ताटोली,
पुरानो सत्तापक्षा(श्री ५ को सरकार)
मार्फत : सहजकर्ताहरु

विषय : वार्ता प्रति व्यवहारिक प्रतिवद्दता प्रमाणित गर्नेबारे

महाशय

पुरानो सत्तापक्ष (थी ५ को सरकार) द्वाग मिति २०६० आवण २ गते प्रेषित "तेयो चरणको वार्ता अविलम्ब शुन गर्न पूऱ आग्रह गरिएको बारे" विषयक पत्रको मन्दर्भमा उदीयमान नयाँ सत्ताको नेतृत्व गरिरहेको ने क.पा. (माओवारी) को वार्ताटोनीको नर्सबाट निम्न वर्मोजिम प्रत्यूतर पढाइएको छ, जसलाई पर्ण जिम्मेवारीबोध र गम्भीरताकासाथ ग्रहण गर्न आग्रह गरिन्छ ।

१) सर्वप्रथम, सो पत्र सर्वती अध्ययनबाट पुरानो सत्तापक्ष 'विषकुम्मम्' को गैलीमा गहन् राजनैतिक प्रश्नहरूलाई अमूर्त र चिप्ला 'वार्ता' को कुगले छोपेर जनसमुदायमा भ्रम छर्ने र आफ्नो आयु लम्ब्याउने दुष्प्रयासमा लागेको सजह पुष्ट हुन्छ। हामीले गत २०६०।३।७ मा पठाएको पत्रमा उल्लेखित नयाँ चरणको वार्ता निम्नि आवश्यक पूवाधारको निर्माण सम्बन्धी कुनै पनि पश्नको स्पष्ट र खुला जवाफ नदिई एकोहोरो औपचारिक वार्ताको टेबुलमा बस्ने रट लगाउनु त्यसैको अभिव्यक्ति हो। विगत छ महिनामा वार्तालाई परिणाममूखी बनाउने दिशामा एउटा सिन्कोसम्म नभाङ्ने बरु विभिन्न चरणको वार्तामा भएका निर्णयहरूको ठाडो उपेक्षा र उलंघन गरेर वार्तालाई वस्तुतः भंग गरिसक्नेहरूले अहिले आफुलाई वार्ताको उग्रपक्षधर देखाउने कसरत गर्नुभन्दा ढूलो विड्म्बना र पाखण्ड अर्को कुनै हुनै सबैन। विशेषतः अहिलेसम्मको युद्धविराम र वार्ताको प्रक्रियामा सबभन्दा ढूलो वाघकको रूपमा रहेको प्रमाणित भैसकेको दरवार, शाही सेना र तिनका विदेशी मालिकहरूको स्तुतीगान एकातिर र अर्कोतिर अमूर्त वार्ताको आव्हान एकैसाथ गर्नुको कुनै व्यवहारिक अर्थ र औचित्य रहदैन। हामीले युद्धविरामको घोषणादेखि वार्ताटोली गठन, आचारसहिताको निर्माण र पालना, दुश्मन सैनिक शक्तिको घेराभित्र वार्ताटोलीको सार्वजनिकरण र महिनौसम्मको खुला उपस्थिति, पहिलो चरणको वार्ताको टेबुलमा नै आफ्नो राजनैतिक एजेण्डाको लिपिबद्ध प्रस्तूती आदिवाट वार्ता मार्फत अग्रगामी राजनैतिक निकास खोज्ने र देशमा स्थायी शान्ति बहाली गर्ने व्यवहारिक प्रतिबद्धता प्रमाणित गरिसकेकाले हामीले वार्ताको गुरुमन्त्र अरु जपिरहनुपर्छ भनेर शायद कर्तैले भन्न सबैन। किनकि सय बचन भन्दा एउटा कर्म नै बढि बलबान् हुन्छ। त्यसैले पुरानो सत्तापक्षले अब 'वार्ताको निम्नि वार्ता' को पाखण्डपूर्ण कुरा गरिरहनु भन्दा वार्ता मार्फत अग्रगामी राजनैतिक निकास र स्थायी शान्तिप्रति व्यवहारिक प्रतिबद्धतां प्रमाणित गर्न आवश्यक कदम तर्कन्त चालोस्य भन्ने हाम्रो आग्रह छ।

२) अधिल्लो चरणको वार्ताका निर्णयहरु कार्यान्वयन नगरी गंगारमा कहिं पनि नया चरणको वार्ता हुन सक्दैन। किनकि पुरानो निर्णय नमानोहरुले नया निर्णय मान्छन् भन्ने कुनै खारेगटी हुन। यो विश्वसनीयताको प्रश्न साथसाथै आधारभूत नैतिकताको पनि प्रश्न हो। दून्द व्यवस्थापनमा आपसी विश्वसनीयता र न्यूनतम नैतिक मल्त्य मान्यताप्रतिको प्रतिवद्धताको इलो भूमिका हुन्छ। तर हामी

वर्तमान सन्दर्भमा पुरानो सत्तापक्षले निर्लज्जहुङ्गले दोस्रो चरणको निर्णयहरु मूल्यत शाही बेनाको हर्कतलाई स्थायी व्यारेकको पांच कि.मी. भित्र सीमित गर्ने, केन्द्रीय स्तरका युद्धबन्दीहरुको रिहा गर्ने, येपता पारिएकाहरुको स्थिति सार्वजनिक गर्ने आदि, कार्यान्वयन गर्ने ठाडै इन्कार गर्दै आइरहेको छ । अहिले अडाई गिरिमापछि आएर जनसमुदायलाई भ्रम दिन ती निर्णयमध्ये कठिनको मन्दर्भमा "यथासम्भव चाडा। त्यसौ सार्वजनिक गारिनेछ", "मृहकाई भैरहेको छ", "तेस्रो चरणको वार्ताको सुनिश्चितासारी रिहा गरिनेछ" इत्यादि उद्धारो र अमूर्त आश्वासन बांडन् खोजिएको छ भने शाही बेनाको हर्कतको सन्दर्भमा "सेनाको जिम्मेवारी र कार्यक्षेत्रलाई संकूचित र सीमित तूत्याउन खोज्नु राष्ट्रको वहतर हितको पक्षमा नहुने" भनी निर्णयलाई सोभै लत्याउने धूष्टता गरिएको छ । सबभन्दा हास्यास्पद र भ्रामक कुरा अधिल्लो चरणको निर्णयको कार्यान्वयनलाई नयाँ चरणको 'वार्ताको सुनिश्चितता' संग शर्तबन्दी गर्नु रहेको छ । नयाँ चरणको वार्ता सुनिश्चितता पछि पुरानो निर्णय कार्यान्वयन हुने होइन कि पुरानो चरणको निर्णयको कार्यान्वयनले नयाँ चरणको वार्ताको सुनिश्चितता गर्ने हो भने कुरा लाटाले पनि बुझ्नुपर्ने होइन र ? जितिसुकै कुतर्क र झुटो आश्वासनको साहारा लिन खोजिए पनि अधिल्लो चरणको वार्ताका निर्णयहरु कार्यान्वयन नगर्नु भनेको वस्तुतः वार्तावाट पलायन वा वार्ता भंगको घोषणा हो । त्यसैले तेस्रो चरणको वार्ताको 'सुनिश्चितता' निम्नि दोस्रो चरणका सम्पूर्ण निर्णयहरुको पूर्णतः कार्यान्वयन अनिवार्य न्यूनतम पूर्वशर्त हो भन्ने पुरानो सत्तापक्षले बुझ्न एकदम जर्नी छ ।

३) पुरानो सत्तापक्षको वर्तमान मन्त्रीमण्डलको हैमियत र अधिकारवारे पत्रमा दाबी गर्दै भनिएको छ— "सविधानको धारा ३५ अनुसार मन्त्री परिषदमा कार्यकारी अधिकार निहित भएको हुदा माओवादीसंग वार्ता गरि निष्कर्षमा पुग्ने र त्यस्तो निर्णयलाई कार्यान्वयन गर्ने सम्पूर्ण वैधानिक आधार, हैमियत र अधिकार श्री ५ को सरकारमा निहित रहको छ ।" यो हुट्टीट्याउने आकाश थाम्ने दाबी गरेजस्तै हास्यास्पद कुरा हो । पहिलो कुरा त नेपालमा सम्पूर्ण उत्पीडित वर्ग, जाति, शेत्र र लिंगका जनताले ने क.पा.(माओवादी)को नेतृत्वमा संचालन गर्दै आइरहेको युगान्तकारी जनयुद्ध सर्वै वर्षदेखि संचालित हुदै आइरहेको पुरानो राज्यसत्ता र त्यसलाई परिभाषित गर्ने उसको पछिल्लो सविधानको विरुद्ध विद्रोह हो र त्यस अर्थमा पुरानो सत्ताको सविधानले शासक वर्ग का कुन कुन तप्काहरुलाई के कठि अधिकार बांडफांड गरेको छ भन्ने हास्रो प्रत्यक्ष चासोको विषय होइन । दोस्रो कुरा, सामान्यतः २०५८ जेष्ठ १९ गते को दरबार हत्याकाण्डदेखि र मूल्यतः २०५९ असोज १८ देखि पुरानो सत्ताको सम्पूर्ण फौजी तथा गैर-फौजी शक्ति राजदरबारमा केन्द्रीत रहदै आएको छ र मन्त्रीमण्डल राजाको 'देखाउने दात' मात्र भएको सारा संसारले बुझेको छ । वर्तमान वार्ताप्रक्रियाकै कममा पनि शर्को युद्धविराम घोषणा र आचारसहिता निर्माणको चरण देखि दोस्रो चरणको वार्ताका निर्णयहरु गर्ने र अन्ततः उल्लंघन गर्ने प्रसंगसम्म दरबारको पर्दापछाडिको भूमिकाले निर्णायक काम गरेको हामी स्वयले अनुभूत गरेका छौं । यो स्थितिमा नयाँ सविधान निर्माण र शाही सेना तथा राज्यसंस्थाको भविष्य निर्धारण नै तत्काल मूल्य एजेण्डा रहेको वार्ता प्रक्रियालाई तार्किक निष्कर्षसम्म पुन्याउन राजाको कठपूतली मन्त्रीमण्डलले वस्तुतः कुनै सार्थक भूमिका खेल्न नयको र त्यस निम्नि राजा स्वयंको प्रत्यक्ष सलग्नता अनिवार्य हुने स्वतः स्पष्ट छ । त्यसैले नयाँ चरणको वार्ता सार्थक ढंगले अधि बढ्न त्यो भन्दा पहिले नै पुरानो सत्ताका मुल नायक राजाको स्थिति र भूमिका स्पष्ट रूपले टुगो लाग्नु जर्नी हुन्छ । परन्तु यति अहम प्रश्नवारे पूर्ण मौनता साधेर पत्रमा "नेपाल अधिराज्यको सविधान २०४७ अनुरूप र राज्यसंचालन भैरहेको" हास्यास्पद दाबी गर्नु र कठपूतली 'श्री ५ को सरकार' ले सबै निर्णय गर्न सबै डिड हान्नु राजनैतिक गैरजिम्मेवारीपन र बेइमानीको पराकाल्पा हो । यो कठिपय वृत्तमा चर्चा भए भै हामीले वार्ता निम्नि नयाँ शर्त थपेको वा राजालाई सक्रिय बनाउन खोजेको नभै विगत ६ महिनाको वार्ताप्रक्रियाको अनुभवको निचोड हो र राजाको पर्दापछाडिको भूमिकालाई पर्दाबाहिर सबैले देख्ने गरी त्याउन खोजिएको मात्र हो ।

४) युद्धविराम र आचारसहिताको वारम्बार उल्लंघन भैरहनु र वार्ताप्रक्रिया दोस्रो चरणपछि वस्तुतः भंग हुनुको प्रमुख कारकतत्त्व पुरानो सत्ताको शाही सेनालाई हेनै सर्वथा गलत दृष्टिकोण र देशमा गृहयुद्धको

धरातलीय यथार्थलाई स्वीकार्ने प्रतिबद्धताको पूर्णतः कमी हो, जुन शावण ९ गते पुगनो सत्तादारा प्रेषित पत्रमा अत्यन्तै भद्रा र नांगो रूपमा मुच्चरित भएको छ । सो पत्र देशमा सौंति वर्ष लामो गृहयुद्ध पश्चात् दुई समानान्तर सत्ता र सेना विद्यमान रहेको र ती दुई वीचको रणनीतिक सन्तूलन (Strategic equilibrium)को अभिव्यक्ति स्वरूप वर्तमान युद्धविराम र वार्ताप्रक्रिया सामुन्ने आएको बस्तूगत तथ्यलाई ठाडै नकार्ने धृष्टता गर्दै पुरानै एक सत्ता र एक सेनाको काल्पनीक रट लगाउने दुष्ययास गरिएको छ । यही मुख्य दृष्टीदोष (वा प्रतिक्रियावादी सर्वंसत्तावादी अहंकार ?)–को परिणाम स्वरूप पुरानो सत्तापक्षको शाही सेनाले मात्र देशका सबै भूभागमा बेरे कठोर परिचालित हुन पाउने, उसले खुलेआम युद्धसामायीको आपूर्ती र युद्धको तयारी गर्ने पाउने, जलासुकै नागरिकहरूको खानतलाशी र धरपकड गर्न सन्ने तर नयाँ सत्तापक्षको जनमुक्ति गेना चाहिँ कहिं कतौ हिँडडुल गर्ननम्बने, उसले आवश्यक लजिष्टिकको आपूर्ति समेत गर्न नसक्ने र नियमित यैनिक गतिविधि गर्न नपाउने भन्ने घोर एकपक्षीय, अवस्तुवादी र पड्यन्त्रमूलक मुदाग्रह पुरानो सत्ताका ठेकेदारहरूले गरिरहेको प्रष्ट हुन्छ । त्यसरी नै पुरानो सत्तापक्षले मात्रै राजकीय सत्तामाथि एकाधिकारको दावी गर्दै देशका सबै भूभागका सबै नागरिकबाट विविध कर, महसुल आदिको नाउंमा बलजफ्ती पचासौ अरब रुपम संकलन गर्न पाउने तर नयाँ सत्तापक्षले चाहिँ नागरिकहरूवाट स्वेच्छिक चन्दा सहयोग समेत सकलन गर्न नपाउने भन्ने हास्यास्पद दलील गरिएको जगजाहेर छ । परन्तु युद्धविरामको घोषणा र २२ बुद्धे आचारसहिताको निर्माण देशमा दुई सत्ता र दुई सेना वीच रणनीतिक सन्तूलन कायम रहेको धरातलीय यथार्थलाई दुवै पक्षले प्रकट र अप्रकट रूपमा स्वीकारेको प्रष्ट अभिव्यक्ति थियो र दोश्रो चरणको वार्ताको कममा शाही सेनाको हक्कतलाई उसको स्थायी व्यारेको ५ कि.मी. भित्र सीमित रास्ते निर्णय त्यसै अवधारणाको निरन्तरता थियो । अझै प्रष्ट शब्दमा भनुपर्दा 'आचारसहिता' भनेकै जिला सदरमुकाम र ठुला शहरहरू पुरानो सत्ता र सेनाको नियन्त्रणमा र वाङ्की ग्रामीण इलाका नयाँ सत्ता र सेनाको नियन्त्रणमा रहेको बस्तूगत यथार्थलाई स्वीकारै अन्तरिम अवधिभर त्यो यथास्थिति (Status quo) कायम गर्न बनाइएको दुवैपक्षले पालना गर्नुपर्ने नियमावली हो । नयाँ सत्तापक्ष र जनमुक्ति सेनादारा एकाध परिस्थितिजन्य अपवाद बाहेक आचारसहिताको अहिलेसम्म अक्षरसः पालना गरिए आएको छ भन्ने पुरानो सत्तापक्ष र उसको शाही सेनाले शुरुदेखि अहिलेसम्म निरन्तर रूपमा आचारसहिताको अन्तर्यमा रहेको दुई सत्ता र दुई सेनाको धरातलीय यथार्थलाई नकार्ने धृष्टता गरेर आचारसहिताको हजारी पटक उल्लंघन भैसकेको छ । जब युद्धविराम र आचारसहिताको मूल वैचारिक प्रस्थापनालाई नै अस्वीकार गरिन्छ भने तिनको उल्लंघनको संख्यात्मक गणनाको कुनै अर्थ र महत्व नै रहदैन । यसै सन्दर्भमा हामीले आफ्नो नियन्त्रणको इलाकामा नियमित सत्तासंचालनको सिलसिलामा गरेका अपराधिक तत्वहरूलाई नियन्त्रण गर्ने लगायतका कावाहीहरूलाई समेत 'आचारसहिता उल्लंघन' को रूपमा गलत ढंगले प्रस्तूत गरेर भ्रम सिर्जना गर्ने जुन दुष्ययत्न भैरहेको छ त्यसको खण्डन गरिरहनुपर्दछ भन्ने हामीलाई लाग्दैन, किनकी त्यो एउटा सहजबुद्धिको कुरा हो र त्यसलाई आम जनसमुदायसे राम्री आत्मसात गरिसकेका छन् । फेरी पनि युद्धविराम र आचारसहिताको अनुगमन गर्न निष्पक्ष अनुगमनटोलीको निर्माण गर्ने कुरामा हामी प्रतिबद्ध छौं र त्यसको निगरानीमा रहन हामी सधै तयार छौं । त्यसैले यहाँ मुख्य कुरा देशमा दुई सत्ता र दुई सेनाको धरातलीय यथार्थलाई स्वीकारै पुरानो सत्ताको सम्पूर्ण राजकीय सत्तामाथिको एकाधिकारको शावी र शाही सेनाको वशस्व बल र गतिविधिमाथिको परम्परागत एकाधिकारको भ्रमपूर्ण दर्लीललाई पूर्णतः खारेज गरेन्मात्र देशमा वर्तमान दन्दको समाप्तीनिम्नि सार्थक वार्ताप्रक्रिया अगाडि बढ्दूसक्छ, अन्यथा चर्का वार्ताका कराको कुनै तात्त्विक अर्थ रहदैन भन्ने नै हो । त्यसको निम्नि शाही सेना नुम्न उम्मको व्यारेकमा फर्किनुपर्दछ र नमै चरणका वार्ताका निर्णयहरूलाई पूर्णतः र निश्चित पालना गर्ने गावंजनिक प्रतिबद्धता उसले व्यक्त गर्नुपर्दछ भन्ने हामी जोड दिएर दोहोन्याउन चाहन्छौं ।

५) पत्रमा शाही सेनाको कथित 'गौरवमय इतिहास र परम्परा' को जनिसुकै चक्रो स्तुतीगान गरिए पनि त्यो पूर्णतः भामक र असत्य हो भन्ने नम्पूर्ण नेपाली जनना र याग विश्वलाई थाहा छ । वर्तमान 'श्री

५ को सरकार' लाई आफ्नो कुनै नियन्त्रणमा नरहेको शाही सेनाको फोन्डो गुणगान गरेर सत्ताको कुर्सीमा टिकिरहने प्रयत्न गर्नुको वाध्यता जोकरीले बुझ्न सक्छ, तर इतिहासिद्ध तथ्य यो हो कि कुछ्यात सुगौली सन्दीको बेलादेखि शाही सेनाको मूल चरित्र हमेशा वाह्यरूपमा विदेशी शक्तिको दलाली र आन्तरिक रूपमा निरंकुशतावादको पक्षपोषण रहेको छ। कोतपर्वदेखि नारायणहिटी पर्वसम्म शाही सेनाले सधै दरबारभित्रको पनि विदेशी दलाल तत्वको पक्षमा राज्य-विप्लव गर्न मदत गर्दै आइरहेको छ भने सत्रसालदेखि अहिलेसम्म उसले सीमित संसदीय बहुदलीय प्रजातन्त्रको समेत विरोधमा प्रतिकान्तिकारी हक्कत गर्दै आइरहेको छ। यो भन्दा ठुलो 'गौरवमय इतिहास र परम्परा' अरु के हुन सक्छ! ? त्यसरी नै प्रेषित पत्रमा सगर्व स्वीकारिएको छ - "सेनाको प्रभावकारीताको अभिवृद्धि एवं आधुनिकीकरणको सन्दर्भमा विगत चालिस वर्षदेखि भारत, संयुक्त अधिराज्य, संयुक्त राज्य अमेरिका लगायत विभिन्न मित्र राष्ट्रहरूबाट शाही नेपाली सेनाले सैनिक सहयोग प्राप्त गर्दै आएको छ।" परम्परागत रूपमा भारत र संयुक्त अधिराज्यको भौतिक र वैचारिक प्रभाव र निर्देशनमा शाही सेना रहेको कुरा जगजाहेर छ। तर केहि समय यताको मर्वथा नयाँ र गम्भीर कुग के हो भने अमेरिकी साम्राज्यवादको विश्व प्रभुत्व कायम गर्ने र भारतमाथि निगरानी राख्दै चिनलाई धेर्ने क्षेत्रीय सामरिक योजना अन्तर्गत नेपालमा अमेरिकी सैनिक अखडा निर्माण गर्न सिलसिलामा कथित आतंकवादको विरोधको नाउंमा 'शाही नेपाली सेना' लाई नै सुक्षमहुङ्गले 'शाही अमेरिकी सेना' मा परिणत गर्न अभियान तीव्र रूपमा संचालित भएहेको छ। हालै सम्पन्न कथित प्रति-आतंकवादी पांच वर्ष सम्झौता, अमेरिकी सैनिक सहयोगलाई यस वर्ष दोब्बर बढ्दि गरेर झण्डै चार अरब रुपियां पुन्याउने घोषणा, 'स्पेसल फोर्स' को निर्माण र तालिमको नाउंमा देशभर सयौ अमेरिकी सैनिक सल्लाहकार र विशेषज्ञहरूको सकियता आदिले शाही सेना अमेरिकी कठपुतली सेनामा रूपान्तरण हुँदै गइरहेको कुरामा कुनै शंका रहन्न। यो "शाही नेपाली सेनालाई कुनै एक मुलुक विशेषसंग आवद्धगरि आरोपित गर्ने धृष्टता" नभएर देशभक्तिपूर्ण कोणबाट शाही सेनाका राष्ट्रधाती अपराधहरूको तथ्यसंगत भण्डाफोर हो, जसको तथ्य र तर्कसंगत खण्डन गर्न हामी पुरानो सत्तापक्षलाई खुला चूनीती दिन्छौं। वर्तमान युद्धविराम र वार्ताको समयमा नै अमेरिकी साम्राज्यवाद र शाही सेनाको लगनगाठो भन कसिस्तै गएको सन्दर्भमा अमेरिकासंगको कथित प्रति-आतंकवादी पांच-वर्ष सम्झौता तत्काल खारेज नगरि र अमेरिकी सैनिक सल्लाहकार र विशेषज्ञहरूलाई तुरन्त देशनिकाला नगरि शान्तिवार्ता प्रक्रिया सार्थक ढंगले अगाडि बढौने सबैन भन्ने स्वतः स्पष्ट छ।

६) वर्तमान युद्धविराम र शान्तिवार्ताको प्रमुख लक्ष्य र औचित्य नै अग्रगामी राजनैतिक निकास मार्फत युगौदेखिका वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, लिंगीय अन्तरविरोधहरूको समाधान र गण्डियता, जनतन्त्र तथा जनजीविकाका आधारभूत प्रश्नहरूको हल गरि देशमा शान्ति र प्रगतिको ढोका खोल्नु हो। त्यसको निमित्त हामीले पहिलो चरणको वार्तामा नै वर्तमान राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय शक्तिसन्तुलनको सापेक्षतामा अग्रगामी राजनैतिक निकासको न्यूनतम अन्तरवस्तु र विधि वा प्रक्रियावारे लिखित प्रस्ताव प्रस्तूत गरि सकेका छौं, जुन गोलमेच सम्मेलन, अन्तरिम सरकार र सविधान सभाको तिन सुन्दरीय बुद्धाको रूपमा जनजिब्रोमा समेत गडि सकेको छ। परन्तु त्यसबारे अहिलेसम्म रहस्यमय मौनसाधन गर्दै आएको पुरानो सत्तापक्षले पछिलो पत्रमा यसरी आशिक मुख खोलेको छ - "अग्रगामी राजनैतिक निकास खोज्ने कममा सवैधानिक राजतन्त्र र बहुदलीय प्रजातन्त्रको परिधि भित्र रही सम्पूर्ण नेपालीहरू सहभागी र समाहित हुन सक्ने नयाँ राजनैतिक संभावनाको खोजी गरिनुपर्देश्वर भन्ने कुरा प्रति श्री ५ को सरकार सचेत रहेको छ।" त्यो अमूर्त र रहस्यमय "नयाँ राजनैतिक संभावना" को सारतत्व र विधिवारे एकातिर कुनै ठोस प्रस्ताव प्रस्तुत गरिएको छैन भने अर्को तिर शुम्भै "सवैधानिक राजतन्त्र र बहुदलीय प्रजातन्त्रको परिधि" को प्रति बन्धात्मक चौधेरो वाधेर कथित निकास बस्नुत, यथास्थितिवादी वा प्रतिगामी निकासमात्रै हुने प्रयाप्त भंकेत दिइएको छ। युगौदेखिको सामन्ती निरंकुशतावादलाई समूलनष्ट गरेर राजनैतिक, आर्थिक, सामाजिक, साम्कूनिक हरेक भेवको पूर्ण प्रजातान्त्रिककरण देश र जनताको तात्कालिक न्यूनतम आवश्यकता बनिसकेको र त्यसको प्रार्जन र रक्षा गर्ने फौजी र गैर-फौजी सामर्थ्य आमजनसमुदायले यचिन गणितको म्थितिमा व्रवको राजनैतिक निकास कुनै पनि

हालतमा यथास्थितिवादी वा पश्चगामी हुनै सबैदैन र त्यसनिमित्त कुनै प्रतिगामी परिधिको भीमानिर्धारण जनसमुदायलाई स्वीकार्य हुनै सबैदैन । त्यसैने शान्तिवार्तालाई उद्देश्यमूलक र परिणाममुख्यी ढंगले अधि बढाउने हो भने नयाँ चरणको वार्ता पूर्वनै पुरानो सत्तापक्षले आफ्नो राजनैतिक एजेण्डा अपन्तरप्रभा सार्वजनीकरण गर्नु अनिवार्य भएको छ ।

३) देशमा दुन्दरत दुई सत्ता र दुई सेना वीच कायम हुन पुगेको रणनीतिक सन्तुलनको अवस्था र देशको विशेष भू-राजनैतिक स्थितिको सन्दर्भमा वार्ता मार्फत अग्रगामी राजनैतिक निकास खोजेर राष्ट्रिय स्वाधीनताको रक्षा, शान्ति र प्रगतिको मार्ग पश्चस्त गर्नु देश र जनताको आवश्यकता र चाहना हो भन्ने महसुस गरेर नै हाम्रो पार्टीले गत ६ महिनादेखि युद्धविराम र शान्तिवार्ताको इमान्दारितापूर्ण र गम्भीर पहल गर्दै आईरहेको सर्वविदितै छ । हाम्रो पार्टी अझै पनि सो विश्लेषण र शान्तिवार्ताप्रति पूर्ण प्रतिबद्ध छ । परन्तु विगत ६ महिनाको अनुभववाट पुरानो सत्तापक्ष शान्तिवार्ता मार्फत अग्रगामी राजनैतिक निकासनिमित्त पटकै इमान्दार र गम्भीर छैन भन्ने बस्तुगतरूपमा पुष्टी भैसकेको छ । विदेशी शक्तिको खेलौना बनेको र आफ्नै आन्तरिक अन्तरविरोधमा नगरपाली फर्मेको पुरानो सत्तापक्ष खाली औपचारिक वार्ताको अमूर्त र चर्को फलाको लगाएर मुक्तिकामी जनताको विद्रोहलाई मत्थर पार्ने, आफ्नो सत्ताको आयु लम्ब्याउने र भिषण प्रतिक्रान्तिकारी युद्धको तयारी गरेर देश र जनतालाई महाविपत्तिको भड्खालोमा हाल्ने मुख्तापूर्ण दुष्ययन्तामा नागेको नै सहज पुष्टी हन्दू । यो स्थितिमा हामीले पहिलेको पत्रमा प्रस्तुत गरेका तेस्रो चरणका वार्ताका पूर्वाधार सम्बन्धी कुनै पनि कुराहरु पुरा नगरी आफु अमूर्त र अस्पष्ट ढंगले उग्र वार्ताको पक्षधर देखिएर अहिलेसम्मका आफ्ना वार्ता विरोधी हर्कतहरूमाथि पदां हाल्ने र जनसमुदायमा भ्रम छर्ने उद्देश्यले हामीलाई औपचारिक वार्ताको निमित्त आक्षान गर्नु सहा पुरानो सत्तापक्षले आगामी २०८० श्रावण १५ गतेसम्म निम्न अत्यावश्यक पूर्वाधारहरु पुरा गरेर वार्ताप्रति आफ्नो व्यवहारिक प्रतिबद्धता प्रमाणित गरोस् र तुरन्त सार्थक वार्ताको निमित्त उपयुक्त वातावरण निर्माण गरोस् भन्ने हामी आग्रह गर्दछौँ :

क) दोस्रो चरणको वार्तामा भएका शाही सेनाको हर्कत व्यारेकको ५ कि.मी.भित्र सीमित गर्ने, केन्द्रीय स्तरका युद्धबन्दीहरूलाई रिहा गर्ने, वेपत्ता पारिएकाहरूको स्थिति सार्वजनिक गर्ने लगायतका निर्णयहरु कार्यान्वयन गरियोस् ।

ख) नयाँ चरणको वार्तामा राजा स्वयं संलग्न हुने अथवा औपचारिक वार्ताटोलीलाई अग्रगामी राजनैतिक निकास लगायतका सबै आवश्यक विषयमा सम्झौता गर्ने अधिकार रहेको र सम्झौतालाई पूर्णरूपेण पालना गर्न आफु प्रतिबद्ध रहेको सुस्पष्ट र द्विविधाग्नीत अभिव्यक्ति राजावाट सार्वजनिक गरियोस् ।

ग) शाही सेनाद्वारा आचारसहिता र सबै चरणका वार्तामा भएका र हुने सबै निर्णयहरु निःशर्त र पूर्णतः पालना गरिने प्रतिबद्धता सार्वजनिक गरियोस् ।

घ) अमेरिकासंग हालै भएको कथित प्रति-आतंकवादी पांच-वर्ष सम्झौता खारेज गरियोस् र सबै अमेरिकी सैनिक सल्लाहकार र विशेषज्ञहरूलाई देशनिकाला गरियोस् ।

ड) पुरानो सत्तापक्षको अग्रगामी निकासको राजनैतिक एजेण्डा सार्वजनिक गरियोस् ।

उपरोक्त पूर्वाधारहरु पुरा भएको खण्डमा हामी तुरन्तै तेस्रो चरणको वार्तामा वस्न तयार रहेको प्रतिबद्धता जनाउदै कथंकदाचित् उल्लेखित मितिभित्र सो पुरा नभएमा पुरानो सत्तापक्षले एकपक्षीय रूपमा युद्धविराम र वार्ता भंग गरेको निष्कर्ष निकाल्न हामी बाध्य हुनु पर्ने जानकारी पनि गराउदै ।

मुख्यमन्त्री

वावराम भट्टराई
संयोजक, वार्ताटोली,
नेपाल पा (माओवादी)